

APSTIPRINU
Transporta nelaimes gadījumu un
incidentu izmeklēšanas biroja
direktors I.A.Gaveika
Rīgā, 2014.gada 30.jūnijā

Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs

Publiskais pārskats

2013.gads

1. Pamatinformācija

1.1. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja (turpmāk arī – Birojs) statuss

Birojs ir satiksmes ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Saskaņā ar 2006.gada 12.decembra Ministru kabineta rīkojumu Nr.953 „Par smagu dzelzceļa avāriju izmeklēšanas institūciju” Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam pievienoja smagu dzelzceļa avāriju izmeklēšanas funkciju, kuru tas sāka pildīt ar 2007.gada 1.aprīli, kā rezultātā tika mainīts nosaukums „Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs” uz „Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs”. No 2011.gada 1.jūnija saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumu Birojs veic jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanu. Biroja darbības mērķis ir valsts pārvaldes funkcijas īstenošana aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu, dzelzceļa satiksmes negadījumu un jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanas jomā.

Biroja darbību nosaka Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumi Nr.973 “Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja nolikums”.

Biroja izmeklētāji savu darbu veic, ievērojot starptautiskos normatīvos aktus un nacionālos normatīvos aktus, kas regulē civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu, dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanu un jūras negadījumu izmeklēšanu.

Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību Pārejas noteikumu 46.punktu Birojs no 2010.gada 1.janvāra nav no valsts budžeta finansēta iestāde. Birojs finansējumu saņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā no ieņēmumiem par aeronavigācijas pakalpojumiem, no dzelzceļa infrastruktūras finansējuma un no VAS „Latvijas Jūras administrācija” līdzekļiem.

1.2 Biroja darbības virzieni

Saskaņā ar likumu „Par aviāciju” un Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumiem Nr.423 „Civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas kārtība” Birojs:

1. izmeklē civilās aviācijas nelaimes gadījumus, nopietnus incidentus un, ja tas nepieciešams lidojumu drošības uzlabošanai, arī incidentus;

2. izstrādā rekomendācijas civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu cēloņu novēršanai turpmākajā civilās aviācijas darbībā;
3. ziņo Satiksmes ministrijai par Latvijas Republikas teritorijā un citās valstīs notikušajiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem;
4. ziņo ieinteresēto valstu civilās aviācijas institūcijām, personām un Starptautiskās civilās aviācijas organizācijai par Latvijas Republikas teritorijā notikušajiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem.

Birojs analizē nelaimes gadījumu un incidentu cēloņus, kā arī sistematizē un uzglabā informāciju par visiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem un incidentiem, kuros iesaistīti Latvijas Republikas Civilo gaisa kuģu reģistrā reģistrētie gaisa kuģi.

Saskaņā ar Dzelzceļa likumu, 2010.gada 26.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.999 „Dzelzceļa satiksmes negadījumu klasifikācijas, izmeklēšanas un uzskaites kārtība” Birojs:

1. organizē, veic un kontrolē smagu dzelzceļa avāriju un nopietnu negadījumu, pēc kuriem dzelzceļa ritošais sastāvs ir svītrojams no inventāra parka, izmeklēšanas darbības;
2. izstrādā ieteikumus līdzīgu smagu dzelzceļa avāriju un nopietnu negadījumu novēršanai nākotnē;
3. ziņo Satiksmes ministrijai par Latvijas Republikas teritorijā notikušajām smagajām dzelzceļa avārijām un nopietniem negadījumiem;
4. par avārijas izmeklēšanas gaitu regulāri informē Valsts dzelzceļa tehnisko inspekciju, dzelzceļa satiksmes negadījumā iesaistīto dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju, pārvaldātāju, cietušos un to radniekus, bojātās mantas īpašniekus, ražotājus, attiecīgos avārijas dienestus, personāla un lietotāju pārstāvjus.

Birojs analizē dzelzceļa satiksmes negadījumu cēloņus, kā arī sistematizē un uzglabā informāciju par visiem Biroja izmeklētajiem smagajām dzelzceļa satiksmes negadījumiem.

Saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumu un Ministru kabineta 2011.gada 12.jūlija noteikumiem Nr.561 „Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanas kārtība” Birojs:

1. veic jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanu kuģošanas drošības jomā;
2. izstrādā drošības rekomendācijas līdzīgu jūras negadījumu novēršanai nākotnē;
3. lai novērstu līdzīgus jūras negadījumus un incidentus, papildus izmeklēšanai Birojs var veikt arī ar kuģošanas drošību saistītu datu vākšanu un teorētisku analīzi.

2. Biroja finanšu resursi un darbības rezultāti

Saskaņā ar likuma „Par aviāciju” 5.panta ceturto daļu Birojs aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas jomā tiek finansēts no ieņēmumu daļas par aeronavigācijas pakalpojumiem Rīgas lidojumu informācijas rajonā, kā arī saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aeronavigācijas pakalpojumu maksas sadales kārtību. Saskaņā ar Dzelzceļa likuma 33.¹ panta piekto daļu Birojs dzelzceļa satiksmes negadījumu izmeklēšanas jomā tiek finansēts no dzelzceļa infrastruktūras finansējuma. Saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 8.¹ panta otro daļu Biroju jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanas jomā finansē no

Latvijas Jūras administrācijas līdzekļiem, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajiem izcenojumiem gūti par valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegtajiem maksas pakalpojumiem, un citiem pašu ieņēmumiem.

Ar 2012.gada 26.septembra Ministru kabineta rīkojumu Nr. 456 „Par Transporta nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja 2013.gada budžeta apstiprināšanu” apstiprināja Biroja 2013.gada budžeta ieņēmumus un izdevumus 305 169 latu apmērā. 2013.gada 2.aprīlī pamatojoties uz Likuma par budžetu un finanšu vadību 6.¹ panta piektā daļu ar grozījumiem tika Biroja budžeta izdevumu daļa palielināta par maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu atlikumu uz 2013.gada 1.janvāri 27 062 latu apmērā. 2013.gada 8.oktobrī ar grozījumiem Biroja budžeta ieņēmumi tika samazināti līdz 303 192 latiem (koriģēts atbilstoši faktiskajam dzelzceļa infrastruktūras finansējuma apjomam par 2012.gadu), bet izdevumi līdz 330 254 latiem.

Biroja darbības nodrošināšanai 2013.gadā tika izlietoti 304 618 lati, no tiem atlīdzībai Ls 173 992, precēm un pakalpojumiem Ls 80533 un kapitālieguldījumiem Ls 50 093.

Finansējums un tā izlietojums 2013.gadā:

(latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts ar rīkojumu	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	284 970	303 192	303 192
1.1	dotācijas	0	0	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	284 970	303 192	303 192
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	382 773	330 254	304 618
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	227 908	276 169	254 525
2.1.1.	kārtējie izdevumi	227 908	276 169	254 525
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	154 865	54 085	50 093

2013.gadā Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļas izmeklētāji uzsāka civilās aviācijas nelaimes gadījuma izmeklēšanu, kas notika 2013.gada 8.septembrī Kandavas novadā ar motordeltaplānu, un šādu nopietnu civilās aviācijas incidentu izmeklēšanu, kas notika:

- 1) 2013.gada 30.augustā ar gaisa kuģi CESNA-172K, Reģ. Nr. YL-CAI;
- 2) 2013.gada 31.augustā ar gaisa kuģiem Airbus A320 un Bombardier DHC-8-402 ;
- 3) 2013.gada 2.septembrī ar gaisa kuģiem Airbus A321 un Boeing B772.
- 4) 2013.gada 13.oktobrī ar gaisa kuģi DH8D Reģ.Nr.YLBAJ.

Birojs 2013.gadā aviācijas jomā ir pabeidzis sešu aviācijas nopietnu incidentu izmeklēšanu:

- 1) aviācijas nopietns incidents par bīstamu satuvināšanos starp gaisa kuģiem Embraer E130 un Boeing 738, kas notika 2012.gada 20.oktobrī;
- 2) aviācijas nopietns incidents par spiediena zudumu kabīnē gaisa kuģim Bombardier DHC 8-400, kas notika 2012.gada 9.septembrī;
- 3) aviācijas nopietns incidents ar gaisa kuģi P92-JS Ventspils šosejas 84 km, kas notika 2012.gada 20.augustā;
- 4) aviācijas nopietns incidents par bīstamu satuvināšanos starp gaisa kuģiem Boeing 735 un Airbus A320, kas notika 2012.gada 19.maijā;
- 5) aviācijas nopietns incidents ar gaisa kuģi AEROPRAKT-22, kas notika 2012.gada 6.jūlijā Ādažu lidlaukā;
- 6) aviācijas nopietns incidents ar gaisa kuģi Cessna F172N, kas notika 2012.gada 15.maijā Spilves lidlaukā.

Birojs 2013.gadā aviācijas jomā ir uzsācis 9 aviācijas nelaimes gadījumu un nopietnu incidentu izmeklēšanu.

Sakarā ar eksperimentu veikšanu nelaimes gadījuma cēloņu noskaidrošanai, tika pagarināta izmeklēšana civilās aviācijas nelaimes gadījumam, kas notika 2012.gada 13.novembrī Garkalnes pagastā Bukultos ar gaisa kuģi TECNAM P2006T.

Dzelzceļa jomā Birojs veica septiņas sākotnējās negadījumu izvērtēšanas, pēc kurām tika pieņemts lēmums neuzsākt pilnu izmeklēšanu, jo šajos negadījumos netika konstatēta nelabvēlīga ietekme uz vilcienu kustības drošību.

Birojs 2013.gadā jūras negadījumu izmeklēšanas jomā no 24 negadījumiem un incidentiem sāka 9 negadījumu un incidentu sākotnēju izvērtēšanu un konstatēja, ka uzsākt izmeklēšanu nav nepieciešams. Ir iesniegtas 7 drošības rekomendācijas dažādiem subjektiem.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 996/2010 par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK 12. panta 3. punktu Birojs ir parakstījis vienošanos ar Valsts policiju par sadarbību transporta nelaimes gadījumu izmeklēšanas jomā.

Dzelzceļu avāriju izmeklēšanas nodaļā tika izstrādātas izmeklētāju rokasgrāmatas „Sākotnējās informācijas par negadījumu saņemšanas, apstrādes un nodošanas kārtība” un „Rokasgrāmata par lēmuma pieņemšanu par izmeklēšanas uzsākšanu vai pārņemšanu”.

2013.gada janvārī ekspluatācijā tika nodots Biroja uzbūvētais mazās aviācijas angārs uz VAS Starptautiskā lidosta „Rīga” piederošā zemes gabala Skultes ielā 35, Skultē, Mārupes novadā. Šajā angārā ir veikta apkures sistēmas iebūve un uzstādīta signalizācijas un ugunsdrošības sistēma.

3. Biroja personāls

Pārskata gada sākumā Birojā bija desmit amatu vietas: deviņas ierēdņa vietas un viena darbinieka amata vieta. Ar 1.spetembri tika izbeigtas dienesta attiecības ar Biroja vecāko referenti. No 1.oktobra Birojā sāka strādāt jauna vecākā referente.

Biroja darbinieku vidējais vecums pārskata gadā bija 49 gadi. Birojā strādā 8 vīrieši un 2 sievietes.

Biroja darbinieku sadalījumu pa vecuma grupām 2013.gadā

Vecums (no - līdz)	Skaits
20-35	2
36-50	5
51 un vairāk	3

Visiem Biroja darbiniekiem bija augstākā izglītība. Septiņiem biroja darbiniekiem bija augstākā tehniskā izglītība aviācijas, dzelzceļa un jūrniecības jomā un trijiem darbiniekiem – augstākā izglītība sociālās zinātnēs.

Biroja personāla apmācība un kvalifikācijas paaugstināšana 2013.gadā

Biroja struktūrvienība	KURSI	MĀCĪBU VIETA	SKAITS
<i>ANGIIN* izmeklētāji</i>	Aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas kursi	Dienviņkalifornijas Drošības institūta kursi Losandželosā, ASV.	1
<i>ANGIIN izmeklētāji</i>	Aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas kursi	Dienviņkalifornijas Drošības institūta kursi Prāga, Čehija.	1
<i>ANGIIN izmeklētāji</i>	Aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas kursi	Eiropas Civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāžu tīkla kursi Londonā, Lielbritānija	1
<i>DzAIN** izmeklētāji</i>	Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas kursi	Transporta drošības institūta organizētie dzelzceļa drošības kursi, Atlanta, ASV	1
<i>DzAIN izmeklētāji</i>	Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas kursi	Dzelzceļa pārvadājumu sistēmas drošības kursi, Filadelfija, ASV	1

<i>JNIN*** izmeklētāji</i>	Jūras negadījumu izmeklēšanas kursi	Eiropas Jūras drošības Aģentūras organizētie kursi par jūras incidentu un negadījumu digitālas sistēmas (EMCIP) uzturēšanu, Lisabona, Portugāle	2
<i>JNIN izmeklētāji</i>	Apmācību seminārs	Norvēģijas jūras negadījumu izmeklēšanas biroja organizētais seminārs, Lillestrēma, Norvēģija	2

* - *ANGIIN* – Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas nodaļa,

** - *DzAIN* – Dzelzceļa avāriju izmeklēšanas nodaļa

*** - *JNIN* – Jūras negadījumu izmeklēšanas nodaļa

4. Komunikācija ar sabiedrību

Birojs savā interneta mājas lapā ievieto nobeiguma ziņojumus par aviācijas nelaimes gadījumu un nopietnu incidentu izmeklēšanu, nobeiguma pārskatus par izmeklētajiem dzelzceļa satiksmes negadījumiem, izmeklēšanas ziņojumus par izmeklētajiem jūras negadījumiem un incidentiem, publiskos pārskatus, kā arī informāciju par Biroja budžeta izlietojumu, nodarbināto skaitu un darba samaksu. Caur Biroja interneta mājas lapu ikviena persona var uzdot jautājumus, uz kuriem tiek sniegtas atbildes.

5. Plāni nākamajam gadam

Mazās aviācijas angāra aprīkošana ar pacēlāju un citu izmeklēšanas darbību veikšanai nepieciešamo inventāru.